

**РЕГІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ МИСЛИВСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
У ЛІСАХ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ НА ПРИКЛАДІ
ТОВ «САФАРИ ХХІ»**

Стадник. Ю.В. гр. 205з-23м-01

Тарнавський М.С. гр. 205-23м-03

Керівник: к.с.-г.н., доцент **Горошко В.В.**
Державний біотехнологічний університет

На сьогодні в мисливській галузі України, у тому числі і Харківської області спостерігається тенденція, щодо загального занепаду галузі та наявні показники низької рентабельності. Мисливське господарство України характеризується деякими особливостями пов'язаними з його веденням. Насамперед ці особливості обумовлені представленістю різних лісорослинних та економічних умов в межах адміністративних областей на території нашої держави.

Нажаль в Україні дуже гостро стоїть питання браконьєрства. Для мисливських господарств Харківщини браконьєрство є одним з фактично лімітуючих факторів популяції тварин. У більшості мисливських господарств Харківщини мисливські угіддя межують з площами населених пунктів або місць де постійно перебувають люди. За результатами спостережень нами встановлено, що кількість браконьєрів у мисливських угіддях будь-якого господарства суттєво залежить від віддаленості цього господарства від великого населеного міста. У свою чергу наявність поблизу населеного міста від господарства зумовлює більшу кількість браконьєрів з високими статками та, як наслідок, з обладнанням більш високого рівня. За даними Харківського обласного управління лісового та мисливського господарства встановлено, що впродовж 2007 – 2017 років кількість правопорушень пов'язаних з полюванням залежно від року різна та коливається від 135 до 190 випадків. Починаючи з 2007 року до 2014 року включно спостерігається тенденція до збільшення кількості правопорушень. У 2015 році зафіксовано порівняно до попереднього 2014 року значне зменшення кількості правопорушень, що певною мірою можна пояснити політичною ситуацією в країні.

ТОВ «Сафари ХХІ» – мисливське господарство, яке розміщене в центральній частині Харківської області на території Чугуївського та Печенізького адміністративного району. У межах мисливського

господарства «Сафарі ХХІ» представлені оптимальні умови для кабана та косулі європейської, натомість для оленя благородного умови менш придатні. Фактична кількість оленя становить 13 голів, косулі європейської 121, кабана 4. Розрахована оптимальна кількість оленя становить 37 голів, косулі 120, кабана 42. На виробництві необхідно впроваджувати заходи насамперед направлені на збільшення популяції кабана та оленя, до величин оптимально встановлених. У зв'язку з низькою чисельністю кабана необхідна повна заборона полювання на нього.

За результатами проведеного аналізу біотехнічних міроприємств у межах досліджуваного господарства нами встановлено, що для підвищення рівня ведення мисливського господарства у ТОВ «Сафарі ХХІ» необхідно збільшити кількість біотехнічних споруд, а саме мисливських веж, мисливських будинків (постійних та тимчасових), навісів для зберігання кормів, тимчасових проміжних кормосховищ, провести облаштування водопоїв, а також розробити оптимальну систему руху автотранспорту при розвозі кормів, та руху єгерської служби.

Для утримання тварин у межах мисливського господарства та зменшення їх виходу на відкриту місцевість (озимину) або лісові культури, а також зменшення можливості відлякування косулі європейської з підгодівельного майданчика оленем необхідно створювати на привододільній частині густі куртини підросту в'яза гладенького. При цьому краще формувати відповідні куртини підросту на відстані до 800 м від підгодівельного майданчика.

Навкруги підгодівельних майданчиків бажано створювати густі біогрупи підросту деревних порід, у тому числі і в'яза гладенького. Наявність густого ярусу підросту суттєво зменшить випадки браконьєрства, оскільки і густий підріст, і густий підлісок не дозволяють у нічний час використовувати різноманітні оптичні пристрої, зокрема тепловізори або нічні приціли, а стрільба через крони підросту або підліску не дає гарного результату.

За результатами аналізу проведених полювань в продовж 2017-2021 років у ТОВ «Сафарі ХХІ» нами встановлено, що частка полювання загоном становить 65 %, полювання з вишки – 20 %, полювання підходом – 10 %, полювання із засідки та полювання з-під собак лише 5 %. Окремо необхідно відзначити, що під час колективних полювань фактично відстрілюються як самці так і самиці, при цьому перевагу мисливці віддають більш крупним особинам, що негативно впливає на якість

структуру існуючих популяцій як кабана так і інших мисливських звірів. Отже необхідно зменшити частку колективного полювання та збільшити частку інших видів полювання – трофейного, з підходу, полювання з засідки, з мисливськими собаками тощо.

Встановлено, що середня кількість мисливців у колективах, що полювали у мисливському господарстві впродовж 2017-2021 років становить 9,5 чоловік, що є доволі низькою чисельністю. Необхідно збільшити мисливські колективи до 15 чоловік.

Зафіксовано випадки використання не кульових набоїв з гладкоствольних рушниць, що значно впливає на кількість пораних звірів та суттєво понижує рівень техніки безпеки на полюваннях;

За результатами спостережень за поведінкою тварин на підгодівельних майданчиках встановлено, що крупні особини кабана виходять на підгодівельні майданчики та на місця призначенні для проведення трофейного полювання у темний період доби. При цьому самки з молодим поголів'ям виходять значно раніше. Тому на нашу думку необхідно дозволити використання нічних оптичних пристрої та модераторів звуку, що дозволить на більш високому рівні проводити трофейне полювання. На нашу думку, використання модераторів звуку зменшують фактор занепокоєння звірів, а також дозволяють проводити полювання на мінімально дозволеній відстані від населених пунктів.